

שפיזור הכריו מילחמה על פרס * פרס מציע

לרבין שותפות * רבין מהסס בין פרס ושפיזור

טרויקה - או

מיפלגה מובסת, מתוסכלת ומאוכזבת. אלא גם מיפלגה שנמאס לה. לעסקני המיפלגה ולחבריה נמאס מה- סטונותו של פרס ומאייכולתו לקבל החל- טות קשות. ראשי המיפלגה אינם ששים להחליף את פרס ברבין. רובם מכירים את רבין ואינם רואים בו מנהיג שמסוגל להוביל את מיפלגתם לניצחון המיוחל על הליכוד.

חברי מוסדות המיפלגה גם אינם מאו- שרים מהכוכב החדש, אליהו שפיזור. חלק מהם מתנגד לו בגלוי, ומאיים בקרע ובפרישה, אם הוא ייבר' אחרים רואים בו תופעה מדיאגה וחוששים ממנו ומעליית כוחו.

לפירסום, וערך שיחות רקע עם עיתונאים המקורבים לרבין. כך הצליח ליצור את הרושם כאילו בינו ובין ראש-הממשלה לשעבר קיימת ברית. לרבין יש סיבה להאמין שאם הוא יתמוך בשפיזור, ואם

להקים "טרויקה", שלישיה שתנהיג את המיפלגה ותתייצב כחטיבה אחת בראשות כל אחד ממוסדות המיפלגה: שימרון פרס, יצחק רבין וחיים בר-לב. היתה זו סטירת לחי לפרס. ממעמד של שליט יחיד, שה- מוכ"ל בר-לב משמש במיקרים רבים כעושה דברו, נדרש פרס לחלק את עוגת השלטון עם עוד שניים, שאחד מהשניים הוא יריבו יצחק רבין.

שימרון פרס לא שוחח מאז הבחירות עם אליהו שפיזור או עם חיים בר-לב על ההתמודדות הצפויה על תפקיד מוכ"ל מיפלגת העבודה. אך הוא דיבר גם דיבר על כך עם רבים אחרים. לאנשי בר-לב, שמאושפו עדיין בבית-החולים שיבא בתל- השומר, הודיע פרס, תוך ידיעה ברורה שהדברים יגיעו לבר-לב, שהוא תומך בהמשך כהונתו של בר-לב כמוכ"ל ה- מיפלגה.

שפיזור

במצב-רוח זה קל מאוד לאיש שלישי בנירת ההתמודדות. בסוף 1981 האיש השלישי הוא רב-אלוף (מיל.) מרדכי ("מוטה") גור. כשפשט גור את מדיו והודיע על כניסתו לחיים המיפלגתיים, הוא הכריז שהוא שואף להיות ראש-ממשלה. איש לא התייחס אל דביו התרברבות אלה בזילזול הראוי להם. הכל זכרו שגור הצהיר שהוא יהיה רמטכ"ל עור בתקופה שבה היה קצין זוטרי.

שפיזור ינצח בהתמודדות, יציע אותו שפיזור כמועמד לראשות המיפלגה. יש להניח שבצירוף נסיבות מסויים יכול הדבר להתגשם. שפיזור אינו רוצה לעמוד בראש מיפלגת העבודה, לפחות לא באופן מוצהר. הוא רוצה להיות האיש החזק של מיפלגת העבודה, על-פי התקדים שיצרו שרגא נצר ופינחס ספיר, ולהפוך לממליך המלכים במיפלגה.

מוליך * המלכים

אולם פרס מיהר להסכים. הוא ידע שהצעה זו יכולה, אולי, להיות המח- סום האחרון בפני השתלטותו של שפיזור על המיפלגה והפיכתו לאיש שיחליט מי יעמוד בראשה.

בר-לב הסכים גם הוא לרעיון הטרויקה. אין לו מה להפסיד. מאז הבחירות הוא יכול היה לצפות רק לתפקיד של מוכ"ל המיפלגה, ואילו כאן מוצע לו להיות אחד מבין שלושה שווים.

התעוררה בעיה עם יצחק רבין. רבין ההססן אינו יודע במה לבחור. הכרתם של פרס ושל המיפלגה כולה בכך שהוא אחד משלושת מנהיגי הרשמיים, תעניק לו, בבוא היום, נקודת זינוק שווה לזו של פרס בהתמודדות הבאה שלהם. דחיתת ההצעה ותמיכה בשאיפותיו של שפיזור יעזרו לו לחתור תחת סמכותו של פרס. אליהו שפיזור לא הציע מעולם ליצחק רבין להיות המועמד שלו לתפקיד יושב- ראש המיפלגה.

שלא כפרס, אין שפיזור מפור הבטחות, ובוודאי שלא הבטחות בכתב. אולם הוא ניהל עם רבין כמה שיחות חשאיות שזכו

באוני אנשי שפיזור טען פרס שהוא אדם אמין, ולכן אינו נסוג מהבטחותיו, בעיקר אלה שבכתב. כוונתו היתה, כמובן, להתחייבות הכתובה שאותה נתן לשפיזור עוד לפני הבחירות, לפיה עליו לתמוך בו לתפקיד המוכ"ל.

אך במסע ליחוששים זה הצליח פרס לגרום, כפי שקרה לו פעמים רבות בי- קאריירה שלו, לתוצאה הפוכה מזו שבה רצה. גם בר-לב וגם שפיזור אינם מאמינים לשליחים ולשדרים שפרס שלח אליהם. כל אחד מהם משוכנע שברגע האחרון יפנה להם פרס עורף. אולם בעוד שבר- לב, בגלל אופיו המתון יותר ואולי גם בגלל פציפתו, אינו נלחם בפרס, החליט שפיזור להסיר את הכפפות ולהשיב מיל- חמה שערה, שמסכנת עתה את שלטונו הרועע בין כה של פרס במיפלגת העבודה. מינויו של בר-לב פג לפני חודשים אח- דים. יש המפרשים, ביניהם ידימינו של פרס, עורר-היזין ח"כ משה שחל, את החוקה כך, שעד שלא נערכו בחירות חד- שות לתפקיד המוכ"ל, ממשיך לכהן ה- מוכ"ל הקודם. עורכרדיין אחרים מקרב עסקני המיפלגה אינם מאמינים שחיות- דעת זו תעמוד לפני ועדת-הביקורת של המיפלגה, או אפילו לפני בג"צ.

מועמד * ביניים

עי תה מנפה גור את הצהרתו אחרת. לדבריו הוא יכול להיות ראש-ממשלה לא פחות טוב מאלה שהיו בעבר, ומאלה שכימעט היו, כוונתו ברורה: יצחק רבין ושימרון פרס.

גור הודיע כבר שבכוונתו להתמודד על תפקיד יושב-ראש מיפלגת העבודה בהת- מודדות הבאה, ואין זה משנה לו כלל אם מולו יעמדו פרס או רבין, או שניהם. גור היה צריך להיות מקורב יותר לפרס מאשר לרבין, בעת שרבין היה ראש- ממשלה ופרס שר-ביטחון, היה רב-אלוף גור תומך של פרס, אך עתה מבין גור שעליו לתמוך ברבין, משום שרבין הוא החלש יותר.

תיקותו של גור היא להביא את פרס ורבין לשיוויון כוחות, מצב שבו המיפלגה תתקשה לבחור ביניהם. אז הוא יהיה מועמד ביניים. על-פי תוכנית זו יגרום גור לכך שחסידי פרס יצביעו למענו רק מתוך דאגה שמא יגבר רבין, וחסידי רבין יתמכו בו כדי לבלום את פרס.

לצידו של גור מתייצבים יותר ויותר אנשים שמוכנים לשכוח לו שגיאות ותתי בטאויות אומללות בעבר, הם רואים בו את הרע במיעוטו. בישיבת המרכז האחי רונה עלה גור על הבימה ארבע פעמים. איש מהנאומים לא זכה בהקשבה דרוכה כמוהו, וניכר היה שצירי המרכז מוקסמים מסיגנון דיבורו, מביטחונו העצמי ומהדב- רים שהוא משמיע בהחלטיות. שעומדת בניגוד משועל לחוסר האמינות של נאומי פרס ולהססנותו של רבין, יוסף ינאי

האלטרנטיבה: מוטה גור במקום פרס ורבין גם יחד

פרס מעוניין לדחות ככל האפשר את בחירת המוכ"ל, כדי שלא יצטרך להשיב לאחד משני המועמדים השובה שיללית. בתמרונים מסובכים הצליח פרס להעביר השבוע החלטה לפיה תיערך בחירת ה- מוכ"ל רק אחרי שיבחרו יתר מוסדות המיפלגה. הבחירות הפנימיות בתוך מיפ- לגת העבודה תיערכנה רק בסוף החודש הבא, כך שפרס השיג לעצמו דחיה בת שישה שבועות לפחות.

אולם למרות ששפיזור אולץ להסכים לעוד דחיה אחת, הוא אינו מתכוון לדחות את הקרב. שפיזור הודיע בפומבי שהוא יתמודד על המוכ"לות, ולא ישנה לו כלל מי יתייצב נגדו. הוא הביע את ביטחונו בניצחון שלו גם אם יתמוך פרס בבר-לב. האפשרות ששפיזור יבחר כמוכ"ל מיפ- לגת העבודה קוממה קבוצות וחוגים בתוך המיפלגה. אישים אחרים איימו בפרישה. האיום הרציני ביותר הושמע על-ידי ה- תנועה הקיבוצית המאוחדת (תק"ם). ראי שפיזור יבחר כמוכ"ל.

אחרי ששפיזור הודיע על התמודדותו בכל מחיר, העלתה תק"ם רעיון משלה: